II.

(Nezakonodavni akti)

ODLUKE

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2021/698

od 30. travnja 2021.

o sigurnosti sustava i usluga koji su uvedeni, djeluju i upotrebljavaju se u okviru Svemirskog programa Unije i koji mogu utjecati na sigurnost Unije te o stavljanju izvan snage Odluke 2014/496/ZVSP

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 28.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da

(1) Posebno s obzirom na njegovu stratešku dimenziju, regionalnu i globalnu pokrivenost te višestruke načine uporabe, europski globalni navigacijski satelitski sustav (GNSS) predstavlja osjetljivu infrastrukturu čije uvođenje i uporaba može utjecati na sigurnost Unije i njezinih država članica.

(2) Kada međunarodna situacija zahtijeva operativno djelovanje Unije i kada bi djelovanje GNSS-a moglo utjecati na sigurnost Unije ili njezinih država članica, ili u slučaju prijetnje djelovanju GNSS-a, Vijeće bi trebalo odlučiti o potrebnim mjerama koje treba poduzeti.

(3) Zbog toga je Vijeće donijelo Odluku 2014/496/ZVSP ([1]).

(4) Uredbom (EU) 2021/696 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]) uspostavlja se Svemirski program Unije („Program”) i osniva Agencija Europske unije za svemirski program („Agencija”). Člankom 3. te uredbe predviđa se da se Program sastoji od pet komponenata: globalnog navigacijskog satelitskog sustava (Galileo); regionalnog satelitskog navigacijskog sustava (EGNOS); sustava za promatranje zemlje (Copernicus); sustava za nadzor i praćenje u svemiru dopunjenog promatračkim parametrima povezanima sa svemirskim meteorološkim pojavama i objektima u blizini Zemlje („svijest o situaciji u svemiru”); i usluge satelitskih komunikacija (GOVSATCOM).

(5) Svemirska tehnologija, podaci i usluge postali su neophodni u svakodnevnom životu Europljana i imaju ključnu ulogu u očuvanju brojnih strateških interesa Unije i njezinih država članica. Osim toga, sami sustavi i usluge povezani sa svemirom potencijalni su ciljevi prijetnji sigurnosti.

(6) Iz uvođenja, djelovanja i uporabe svake od komponenata Programa mogao bi proizići raspon potencijalnih prijetnji sigurnosti i ključnim interesima Unije i njezinih država članica. Stoga je primjereno proširiti područje primjene Odluke 2014/496/ZVSP na sustave i usluge uspostavljene u okviru tih komponenata za koje je odbor uspostavljen

([1]) Odluka Vijeća 2014/496/ZVSP od 22. srpnja 2014. o aspektima uvođenja, djelovanja i uporabe europskog globalnog navigacijskog satelitskog sustava koji utječu na sigurnost Europske unije i stavljanju izvan snage Zajedničke akcije 2004/552/ZVSP (SL L 219, 25.7.2014., str. 53.).

([2]) Uredba (EU) 2021/696 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi Svemirskog programa Unije i osnivanju Agencije Europske unije za svemirski program te o stavljanju izvan snage uredaba (EU) br. 912/2010, (EU) br. 1285/2013 i (EU) br. 377/2014 i Odluke br. 541/2014/EU (vidjeti stranicu 69 ovoga Službenog lista).

na temelju članka 107. stavka 1. točke (e) Uredbe (EU) 2021/696 u svojem sastavu za sigurnost utvrdio da su sigurnosno osjetljivi te uzimajući u obzir razlike među komponentama Programa, posebice u vezi s ovlastima i nadzorom država članica nad senzorima, sustavima ili drugim kapacitetima koji su relevantni za Program.

(7) Iz iskustva stečenog tijekom provedbe Odluke 2014/496/ZVSP posljednjih godina izvučene su pouke. Operativne postupke predviđene Odlukom 2014/496/ZVSP stoga bi trebalo na odgovarajući način prilagoditi.

(8) Informacije i stručno znanje u vezi s time predstavlja li događaj koji je povezan s nekim sustavom ili uslugom povezanima sa svemirom prijetnju Uniji, državama članicama ili sustavima i uslugama povezanima sa svemirom Vijeću i Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („Visoki predstavnik”) trebali bi pružiti Agencija ili relevantna struktura zadužena, ako je to primjereno, za praćenje sigurnosti uspostavljenog sustava ili pružene usluge u okviru komponente Programa u skladu s člankom 34. stavkom 4. Uredbe (EU) 2021/696 („imenovana struktura za praćenje sigurnosti”), ili države članice ili Europska komisija. Osim toga, treće države također mogu pružati takve informacije.

(9) Trebalo bi razjasniti uloge Vijeća, Visokog predstavnika, Agencije, svih imenovanih struktura za praćenje sigurnosti i država članica u okviru lanca operativnih odgovornosti koji se trebaju uspostaviti kako bi se reagiralo na prijetnju Uniji, državama članicama ili bilo kojem sustavu i usluzi uspostavljenima u okviru Programa.

(10) Člankom 28. Uredbe (EU) 2021/696 utvrđuje se da Komisija ima opću odgovornost za provedbu Programa, među ostalim i u području sigurnosti. Ovom Odlukom trebalo definirati odgovornosti Vijeća i Visokog predstavnika za odvraćanje prijetnji koje proizlaze iz uvođenja, djelovanja ili uporabe sustava i usluga povezanih sa svemirom, ili u slučaju prijetnje tim sustavima ili uslugama.

(11) U tom pogledu osnovna upućivanja na prijetnje sadržana su u izjavama o sigurnosnim zahtjevima specifičnima za sustav u kojima su navedene glavne generičke prijetnje s kojima se treba suočiti svaka komponenta Programa i u odgovarajućim planovima sigurnosti sustava koji uključuju registre sigurnosnih rizika izrađene u postupcima sigurnosne akreditacije za svaku komponentu. Ta osnovna upućivanja poslužit će kao referentne točke za utvrđivanje prijetnji kojima se posebno treba baviti ova Odluka i za kompletiranje operativnih postupaka za provedbu ove Odluke.

(12) U hitnim slučajevima može biti nužno donijeti odluke unutar prvih par sati od primitka informacije o prijetnji. Ako okolnosti ne dopuštaju Vijeću da donese odluku radi odvraćanja prijetnje ili ublažavanja znatne štete za ključne interese Unije ili jedne ili više njezinih država članica, ili u slučaju prijetnje sustavima ili uslugama povezanima sa svemirom, Visoki predstavnik trebao bi biti ovlašten za izdavanje potrebnih privremenih uputa. U takvim okolnostima trebalo bi odmah obavijestiti Vijeće i što je prije moguće preispitati privremene upute.

(13) U skladu s člankom 34. stavkom 5. točkom (b) Uredbe (EU) 2021/696 Agencija bi u okviru svojeg područja nadležnosti trebala osigurati rad Centra za praćenje sigurnosti Galilea (GSMC) u skladu sa zahtjevima iz stavka 2. tog članka i uputama izrađenima u okviru područja primjene ove Odluke. U skladu s člankom 79. stavkom 1. točkom (j) Uredbe (EU) 2021/696 izvršni direktor Agencije trebao bi osigurati da Agencija, kao upravitelj GSMC-a, može postupati u skladu s uputama predviđenima ovom Odlukom.

(14) Relevantne imenovane strukture za praćenje sigurnosti trebale bi djelovati u skladu sa sigurnosnim zahtjevima iz članka 34. stavka 2. prvog podstavka Uredbe (EU) 2021/696 i uputama izrađenima u skladu s ovom Odlukom.

(15) Osim toga, Odlukom br. 1104/2011/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([3])utvrđuju se pravila prema kojima države članice, Vijeće, Komisija, Europska služba za vanjsko djelovanje, agencije Unije, treće države i međunarodne organizacije mogu pristupiti javnoj reguliranoj usluzi koju pruža globalni navigacijski satelitski sustav uspostavljen u sklopu programa Galileo. Člankom 6. Odluke br. 1104/2011/EU posebno se navodi da GSMC osigurava operativno sučelje između nadležnih tijela za javnu reguliranu uslugu, Vijeća i Visokog predstavnika te nadzornih centara,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Ovom Odlukom utvrđuju se odgovornosti koje trebaju izvršavati Vijeće i Visoki predstavnik:

(a) kako bi odvratili prijetnju sigurnosti Unije ili jedne ili više njezinih država članica ili ublažili znatnu štetu za ključne interese Unije ili jedne ili više njezinih država članica proizašlu iz uvođenja, djelovanja ili uporabe uspostavljenih sustava i pruženih usluga u okviru komponenata Svemirskog programa Unije („Program”); ili

(b) u slučaju prijetnje djelovanju bilo kojeg od tih sustava ili pružanju tih usluga.

2. Pri provedbi ove Odluke vodi se računa o razlikama među komponentama Programa, posebice u vezi s ovlastima i nadzorom država članica nad senzorima, sustavima ili drugim kapacitetima koji su relevantni za Program.

Članak 2.

1. U slučaju takve prijetnje države članice, Komisija, Agencija Europske unije za svemirski program („Agencija”) ili bilo koja struktura za praćenje sigurnosti imenovana u skladu s člankom 34. stavkom 4. Uredbe (EU) 2021/696 („imenovana struktura za praćenje sigurnosti”), ovisno o slučaju, odmah obavješćuju Visokog predstavnika o svim elementima kojima raspolažu, a koje smatraju relevantnima.

2. Visoki predstavnik odmah obavješćuje Vijeće o prijetnji i njezinu mogućem učinku na sigurnost Unije ili jedne ili više njezinih država članica i o djelovanju dotičnih sustava ili pružanju dotičnih usluga.

Članak 3.

1. Vijeće, odlučujući jednoglasno na prijedlog Visokog predstavnika, odlučuje o potrebnim uputama Agenciji ili bilo kojoj imenovanoj strukturi za praćenje sigurnosti, ovisno o slučaju.

2. Agencija ili relevantna imenovana struktura za praćenje sigurnosti i Komisija pružaju savjete Visokom predstavniku o vjerojatnom širem učinku svih uputa koje Visoki predstavnik namjerava predložiti Vijeću u skladu sa stavkom 1. na uspostavljene sustave i pružene usluge u okviru komponenata Programa.

3. Prijedlog Visokog predstavnika iz stavka 1. uključuje procjenu učinka predloženih uputa.

4. Politički i sigurnosni odbor (PSO) prema potrebi daje mišljenje Vijeću o svim predloženim uputama.

([3]) Odluka br. 1104/2011/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o pravilima za pristup javnoj reguliranoj usluzi koju pruža globalni navigacijski satelitski sustav uspostavljen u sklopu programa Galileo (SL L 287, 4.11.2011., str. 1.).

Članak 4.

1. Ako hitnost situacije zahtijeva trenutačno djelovanje koje treba poduzeti prije nego što Vijeće donese odluku u skladu s člankom 3. stavkom 1., Visoki predstavnik ovlašten je izdati potrebne privremene upute Agenciji ili relevantnoj imenovanoj strukturi za praćenje sigurnosti. Visoki predstavnik može naložiti glavnom tajniku Europske službe za vanjsko djelovanje da u ime Visokog predstavnika izda takve upute Agenciji ili relevantnoj imenovanoj strukturi za praćenje sigurnosti.

2. Visoki predstavnik odmah obavješćuje Vijeće i Komisiju o svim uputama izdanima na temelju stavka 1.

3. Vijeće potvrđuje, mijenja ili poništava privremene upute Visokog predstavnika u najkraćem mogućem roku.

4. Visoki predstavnik kontinuirano preispituje te privremene upute, mijenja ih prema potrebi ili poništava ako više nije potrebno trenutačno djelovanje. Privremene upute u svakom slučaju prestaju važiti četiri tjedna nakon izdavanja ili na temelju odluke Vijeća u skladu sa stavkom 3.

Članak 5.

1. Unutar godine dana nakon što je odbor uspostavljen u skladu s člankom 107. stavkom 1. točkom (e) Uredbe (EU) 2021/696 u svojem sastavu za sigurnost utvrdio, na temelju analize rizika i prijetnji koju je provela Komisija u skladu s člankom 34. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/696, a u skladu s postupkom iz njezina članka 107. stavka 3., jesu li uspostavljeni sustav ili pružena usluga, ili oboje, u okviru određene komponente Programa sigurnosno osjetljivi, Visoki predstavnik priprema i podnosi na odobrenje PSO-u potrebne operativne postupke za praktičnu provedbu odredaba utvrđenih ovom Odlukom u pogledu dotičnog sustava ili usluge, ili obojega. U tu svrhu Visoki predstavnik ima podršku stručnjaka iz država članica, Komisije, Agencije i relevantne imenovane strukture za praćenje sigurnosti, ovisno o slučaju.

2. Operativni postupci iz stavka 1. mogu uključivati unaprijed utvrđene upute koje trebaju provesti Agencija ili bilo koja relevantna imenovana struktura za praćenje sigurnosti, ovisno o slučaju.

3. Visoki predstavnik preispituje operativne postupke barem svake dvije godine, posebice na temelju stečenih iskustava u procesu preispitivanja nakon godišnjeg praćenja provedbe ove Odluke, ili na zahtjev države članice, te ih podnosi PSO-u na odobrenje.

4. Visoki predstavnik najmanje jednom godišnje obavješćuje PSO o tekućim aktivnostima koje se provode u svrhu praktične provedbe ove Odluke.

Članak 6.

1. U skladu s međunarodnim sporazumima koje je sklopila Unija ili koje su sklopile Unija i njezine države članice, uključujući one kojima se odobrava pristup javnoj reguliranoj usluzi na temelju članka 3. stavka 5. Odluke br. 1104/2011/EU, Visoki predstavnik ovlašten je za sklapanje administrativnih aranžmana s trećim državama u vezi sa suradnjom u svrhu provedbe ove Odluke. Takvi aranžmani podliježu odobrenju Vijeća, koje odlučuje jednoglasno.

2. Ako se takvim aranžmanima zahtijeva pristup klasificiranim podacima Unije, pružanje ili razmjena klasificiranih podataka odobrava se u skladu s primjenjivim sigurnosnim pravilima.

Članak 7.

Vijeće preispituje i, prema potrebi, mijenja pravila i postupke utvrđene ovom Odlukom najkasnije tri godine od dana njezina stupanja na snagu ili na zahtjev države članice.

Članak 8.

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi se osigurala provedba ove Odluke u područjima njihove nadležnosti, u skladu s, među ostalim, člankom 34. stavkom 6. točkom (a) Uredbe (EU) 2021/696. U tu svrhu države članice određuju jednu ili više kontaktnih točaka za pomoć pri operativnom upravljanju prijetnjom. Navedene kontaktne točke mogu biti fizičke ili pravne osobe.

Članak 9.

Odluka 2014/496/ZVSP stavlja se izvan snage.

Operativni postupci razvijeni u skladu s Odlukom 2014/496/ZVSP u vezi sa sustavom Galileo primjenjuju se do njihova ažuriranja u skladu s ovom Odlukom.

Članak 10.

Ova Odluka stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2021.

Sastavljeno u Bruxellesu 30. travnja 2021.

Za Vijeće
Predsjednica
A. P. ZACARIAS